

Брюксел, 21 ноември 2025 г.
(OR. en)

15571/25

LIMITE

COSI 231
ENFOPOL 430
CRIMORG 239
CORDROGUE 152
ENFOCUSTOM 194
CATS 74
RELEX 1510
JAI 1709
COPEN 351
EUDA
EUROPOL

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ предх. док.:	10270/24; 16293/24; 8913/25
Относно:	Борбата с трафика на наркотици и организираната престъпност - Обобщаващ доклад

Въведение

Ръководената от организираната престъпност търговия с наркотици представлява сериозна заплаха за европейските граждани, предприятия и институции, както и за европейската икономика и сигурност. Това личи ясно от безпрецедентното нарастване на количеството незаконни наркотици, налични в Европа, и по-специално количеството кокаин от Южна Америка. Организираните престъпни групи все по-често използват крайно насилие, проникване в законната икономика и корупция, като по този начин подкопават принципите на правовата държава и излагат на риск основите на нашите демокрации. Наред с това престъпните мрежи все по-често използват вербуването на уязвими малолетни и непълнолетни лица за участие в организираната престъпност, което откроява необходимостта от инвестиции в политики за превенция на престъпността.

Очаква се през следващите години трафикът на наркотици в рамките на ЕС, към и от него да остане първостепенна заплаха, като значителните печалби от търговията с наркотици продължават да мотивират престъпните мрежи¹. Приспособимостта и изобретателността, с които тези мрежи използват нови производствени техники, технологии, правни структури, онлайн платформи и методи за трафик, вероятно ще стимулират както предлагането, така и търсенето на наркотици, което представлява постоянно предизвикателство за вътрешната сигурност на региона и има отражение върху здравето и околната среда².

Предизвикателствата, свързани с наркотиците, се разглеждат в цялостната рамка на Стратегията на ЕС относно наркотиците за периода 2021—2025 г.³ и плана за действие към нея⁴. Те възприемат основан на доказателства, балансиран и мултидисциплинарен подход към явлението наркотици на национално, европейско и международно равнище. В Съобщението на Комисията от 18 октомври 2023 г. относно пътната карта на ЕС за борба с трафика на наркотици и организираната престъпност⁵, което е част от постоянните усилия на ЕС за борба с трафика на наркотици, се определят 17 действия в тази област, предвидени за изпълнение през 2024 и 2025 г.

Освен това през април 2025 г. Комисията представи ProtectEU: европейска стратегия за вътрешна сигурност⁶, в която са набелязани целите и действията в ключови области на вътрешната сигурност, с цел предвиждане, предотвратяване и ефективни действия в отговор на заплахите за сигурността през следващите години, включително трафика на наркотици и организираната престъпност.

На този фон белгийското, унгарското, полското и датското председателството набелязаха няколко приоритета и действия по пътната карта, които да бъдат предприети в рамките на техния мандат, с цел да се подпомогнат органите на държавите членки в борбата с трафика на наркотици и организираната престъпност. Тъй като изпълнението на пътната карта на ЕС за борба с трафика на наркотици и организираната престъпност ще приключи през декември 2025 г., целта на настоящата бележка на председателството е да представи основните резултати, постигнати чрез приоритетните действия, определени от белгийското, унгарското, полското и датското председателство.

¹ Европол (2025), European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment — The changing DNA of serious and organised crime (Оценка на заплахата от тежката и организираната престъпност в Европейския съюз — променящата се ДНК на тежката и организираната престъпност), Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, [EU-SOCTA-2025.pdf](#).

² EUDA и Европол, 2024, EU Drug Market: New psychoactive substances – In-depth analysis, (Пазар на наркотици в ЕС: Нови психоактивни вещества — задълбочен анализ) <https://www.euda.europa.eu/public>.

³ ОВ С 1021 от 24.3.2021 г., стр. 1.

⁴ ОВ С 272 от 8.7.2021 г., стр. 2.

⁵ ST 14114/23.

⁶ 7750/25.

Актуално състояние

Действие 1: Мобилизиране на митническата общност срещу трафика на наркотици

Целта на това действие беше да се засили оперативното сътрудничество между полицейските и митническите служби, включително чрез координация между Европейската мултидисциплинарна платформа за борба с криминални заплахи (EMPACT) и плана за действие на работна група „Правоприлагане“ (Митници) (LEWP-C).

Държавите членки, заедно с Комисията, създадоха **проектната група по митническите въпроси на Европейския пристанищен алианс („проектната група“)**. Едно от основните постижения е всеобхватната **оценка** на риска във връзка със ситуацията на място. Оценката на риска позволи да се идентифицират и картографират основните предизвикателства, пропуски и добри практики в борбата с трафика на наркотици. Работата на проектната група приключи през януари 2025 г. и оперативните аспекти ще продължат в рамките на новосъздадения **Митнически алианс на ЕС за границите (EUCAB)**, който обхваща сухопътните, морските и въздушните граници.

По линия на програмата **„Инструмент за оборудване за митнически контрол“ (ИОМК)** беше предоставена финансова подкрепа за този приоритет. **Повече от 200 милиона евро бяха отпуснати за финансиране на най-съвременно оборудване**, което ще помогне на митническите органи да сканират контейнери и други транспортни средства, като по този начин ще се повиши ефективността на управлението на риска и контрола в областта на митниците.

Приоритетът беше на челно място в дневния ред на LEWP-C, примери за което са **започването и наблюдението на свързани с наркотиците действия, включени в 12-ия план за действие на LEWP-C за периода 2024—2025 г. (незаконно производство и трафик на канабис, трафик на кокаин в морски пратки)**⁷, или **участието на митниците в дните за съвместно действие (ДСД) на EMPACT**, свързани с наркотиците, със специален акцент върху ДСД за противодействие на трафика на наркотици.

⁷ 16376/3/23 REV 3.

Основните криминални заплахи, тенденции и начини на действие са описани в **оценката на заплахата в митническата област (СТА) от 2025 г.**, издадена през април (версия за ограничено ползване)⁸ и юни 2025 г. (публична версия)⁹. В оценката на заплахата в митническата област за 2025 г. са описани основните криминални заплахи, тенденции и начинът на действие, и заедно с новата оценка на заплахата от тежка и организирана международна престъпност в Европейския съюз (EU SOCTA 2025) тя служи за основа за изготвянето на **13-ия план за действие на LEWP-C за периода 2026 – 2027 г.** Планът за действие беше одобрен от LEWP-C през октомври 2025 г. и включва действия, насочени към борбата с трафика на наркотици по сухопътните, въздушните и морските граници¹⁰.

Беше поставено началото и на дискусии за начините, по които **митническата общност би могла да допринесе ефективно за международното сътрудничество с трети държави**, и по-специално в Латинска Америка, в борбата с трафика на наркотици.

Действие 2: Укрепване на операциите по правоприлагане в пристанищата

Целта е да продължат да се укрепват координираните усилия на правоприлагащите и съдебните органи за разследване и наказателно преследване на престъпните мрежи, които стоят зад иззетите пратки.

Важна инициатива в рамките на **проектната група по митническите въпроси на Европейския пристанищен алианс**, създадена от Комисията през ноември 2023 г. (вж. действие 1 по-горе), беше поредица от **посещения** на ключови пристанища в ЕС, които дадоха възможност на националните митнически експерти да обменят практически знания и да придобият допълнителен експертен опит за справяне с предизвикателствата, свързани с борбата с трафика на наркотици и организираната престъпност.

През април 2024 г. германските митници организираха **европейски дни на контрол като част от борбата срещу контрабандата на наркотици по море** (операция „UNDA“), в които участваха 17 държави — членки на ЕС. Конфискуваните наркотици в резултат на тази операция възлизат на около 11,5 тона кокаин.

⁸ WK 4256/2025 RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

⁹ 5858/25.

¹⁰ 13314/2/25 REV 2.

През март 2025 г. **европейската съдебна мрежа за борба с организираната престъпност (EJOCN)** проведе първото си пленарно заседание под ръководството на полското председателство. EJOCN е мрежа от прокурори, чиято цел е да разглежда всички съдебни аспекти на борбата с организираната престъпност. След създаването ѝ през юни 2024 г. Съветът предложи EJOCN да работи приоритетно по борбата с трафика на наркотици, по-специално през морските пристанища, използвани от организирани престъпни групи. Първото пленарно заседание обхваща работата по случаи и развитието на политиката в борбата с организираните престъпни групи и трафика на наркотици. Те бяха предмет на обсъждане и на второто пленарно заседание на EJOCN през октомври 2025 г.

През юни 2025 г. Съветът по правосъдие и вътрешни работи прие **заклучения на Съвета относно укрепването на ЕМРАСТ и относно приоритетите на ЕС в борбата с престъпността за следващия цикъл на ЕМРАСТ за периода 2026 – 2029 г.**¹¹ Въз основа на препоръките на EU SOCTA 2025 г. цикълът на ЕМРАСТ за периода 2026 – 2029 г. включва седем приоритета и 13 оперативни плана за действие (ОПД). Един от приоритетите е трафикът на наркотици, който ще бъде разгледан в два ОПД: единият е насочен към производството, трафика и разпространението на канабис, кокаин и хероин, а другият — към синтетични наркотици и нови психоактивни вещества. ОПД обхващат действия, насочени към цялостен подход към трафика на наркотици, например актуализиране на картината на състоянието, финансови разследвания, превенция, сътрудничество с държавите на транзитно преминаване и на произход, както и изграждане на капацитет.

Действие 3: Публично-частно партньорство срещу контрабандата на наркотици и проникването на престъпни елементи

Целта на това действие беше да се следи развитието на **публично-частното партньорство на Европейския пристанищен алианс (ПЧП на ЕПА)**, да се повишат сигурността и устойчивостта на пристанищата срещу трафика на наркотици и организираната престъпност, наред с другото чрез обмен и насърчаване на най-добри практики.

¹¹ 9397/25.

ПЧП на ЕПА стартира през януари 2024 г. в Антверпен. Неговият работен план беше договорен по време на първата **среща на висшите служители в рамките на ПЧП на ЕПА** на 26 април 2024 г., като бяха определени четири групи теми, върху които ПЧП поставя акцент: i) **оперативно сътрудничество** (напр. обмен на добри практики, споделяне на информация с цел подобряване на картината на заплахите, установяване на пропуски); ii) **борба с проникването на организирани престъпни групи и корупцията в пристанищата** (напр. уязвимости във веригите на доставки на пристанищата, скрининг и проверки за надеждност на персонала в пристанищата, мерки за повишаване на осведомеността в случай на подозрение или заплаха); iii) **разработване и прилагане на политики** (напр. засилване на спазването на Международния кодекс за сигурност на корабите и пристанищните съоръжения и свързаното с него законодателство на ЕС) и iv) **иновации**: използване на иновативни технологии за укрепване на устойчивостта на логистичните центрове и сектора на корабоплаването спрямо трафика на наркотици (напр. представяне на финансирани от ЕС проекти, обмен на добри практики и установяване на пропуски и бъдещи приоритети).

През 2024 г. бяха организирани тематични семинари за обсъждане на всеки от тези клъстери. Подготвителните органи на Съвета (работните групи „Правоприлагане“ (Митници) и „Правоприлагане“ (Полиция), групата за подкрепа на COSI) редовно получаваха актуална информация за изпълнението на работния план.

На 29 април 2025 г. в Гданск (Полша) се проведе **второто среща на ПЧП на ЕПА**. Основната цел на тази среща беше да се направи преглед на изпълнението на работния план и да се вземе решение относно бъдещата посока на ПЧП на ЕПА. На срещата беше подчертано, че е важно да се акцентира върху цялата логистична верига, като се обхванат второстепенните и вътрешните пристанища (предотвратяване на „ефекта на водното легло“) и по-тясното международно сътрудничество (напр. с държавите от Латинска Америка).

На 21 юли 2025 г. в Копенхаген се проведе **министерска среща на ПЧП на ЕПА**. Срещата беше от ключово значение за задаването на посока за бъдещата работа на Алианса и послужи за определяне на темите за Европейската стратегия за пристанищата, която Комисията ще приеме през 2026 г. С цел ефективна борба с трафика на наркотици ЕС ще **засили сътрудничеството с държавите на произход и транзитно преминаване**, включително тези в Латинска Америка, и ще подкрепя инициативи в техните пристанища (напр. чрез сътрудничество между COSI-CLASI). Сигурността и устойчивостта в логистичните центрове също бяха обсъдени по време на заседанието на COSI-CLASI през ноември 2025 г.

Действие 4: Картографиране на престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплаха за обществото

Целта на това действие беше да се предприемат последващи действия във връзка със заключенията на Съвета относно картографирането на престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплаха¹², приети на 13 юни 2024 г.

На 18 март 2025 г. Европол публикува **EU SOCTA 2025**, посочвайки основните заплахи за вътрешната сигурност на ЕС, което дава възможност на ЕС да възприеме проактивен и целенасочен подход в борбата с тежката и организираната престъпност. За 2027 г. е планиран междинен преглед.

На 13 юни 2025 г. Съветът по правосъдие и вътрешни работи одобри **заключения на Съвета относно укрепването на ЕМРАСТ и относно приоритетите на ЕС в борбата с престъпността за следващия цикъл на ЕМРАСТ за периода 2026 – 2029 г.**, като гарантира, че акцентът върху престъпните мрежи и лицата, които представляват най-голяма заплаха, ще остане приоритет за ЕС и в следващия цикъл на ЕМРАСТ. Борбата с престъпните мрежи и лица, които представляват най-голяма заплаха, продължава да бъде хоризонтален оперативен план за действие (ОПД) в рамките на новия цикъл на ЕМРАСТ за периода 2026—2029 г., с който се продължават действията по настоящия ОПД за високорискови престъпни мрежи за периода 2024—2025 г. и който включва нови целенасочени оперативни действия.

Понастоящем Европол работи по актуализираното картографиране на престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплаха. Публикуването му е планирано за юни 2026 г.

Действие 5: Мрежа от специализирани прокурори и съдии за разбиване на престъпни мрежи

За целите на борбата с престъпните мрежи и техните бизнес модели в целия ЕС, съдебните органи засилиха сътрудничеството си, за да улеснят в по-голяма степен обмена на информация между всички държави членки. Създаването на **европейска съдебна мрежа за борба с организираната престъпност (EJOCN)**¹³ беше одобрено от Съвета на заседанието му през юни 2024 г. През септември 2024 г. Евроюст организира първата среща на мрежата, на която бяха разгледани начините за подобряване на съвместната работа на прокурорите в трансграничен контекст и за осигуряване на бързото придвижване на съдебно равнище на работата, извършена от правоприлагащите органи.

¹² 11153/24.

¹³ 10980/24.

Тъй като Съветът предложи ЕЈОСН да разгледа трафика на наркотици като първи приоритет, по-специално чрез морски пристанища, използвани от организирани престъпни групи, **първото пленарно заседание на ЕЈОСН през март 2025 г.** обхваща работата по конкретни дела и разволя на политиките в борбата с организирани престъпни групи и трафика на наркотици. През септември 2025 г. мрежата проведе среща с **прокурори от държавите от Латинска Америка** с цел обмен на експертен опит и разработване на взаимно подкрепящи се стратегии за борба с трафика на наркотици през пристанищата от страна на организирани престъпни групи. През **октомври 2025 г.** ЕЈОСН проведе **второто си пленарно заседание**, включително обсъждане на Рамковото решение на Съвета¹⁴ относно организираната престъпност и незаконния трафик на наркотици и семинар за практикуващи специалисти на тема „**престъплението като услуга**“, на който беше разгледано и набирането на малолетни и непълнолетни лица.

Действие 6: Улесняване на финансовите разследвания

Целта на това действия беше да се активизира извършването на финансови разследвания като ефективен начин за борба с тежката и организираната престъпност, който лишава престъпниците от незаконните им облаги. ЕС увеличи усилията си за борба с икономическите и финансовите престъпления с одобряването на нов набор от правила за борба с изпирането на пари, които включват няколко ключови законодателни инструмента, както и създаването на **Органа на ЕС за борба с изпирането на пари (ОБИП)**, който упражнява надзор върху работата на всички участници. Предвид трансграничния характер на финансовите престъпления, агенцията ще увеличи спазването на изискванията от страна на задължените субекти, като създаде интегриран механизъм с националните надзорни органи.

¹⁴ Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност, http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj и Рамково решение 2004/757/ПВР на Съвета от 25 октомври 2004 г. за установяване на минималните разпоредби относно съставните елементи на наказуемите деяния и прилаганите наказания в областта на трафика на наркотици, http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2004/757/2022-08-18

С пакета на ЕС за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (БИП/БФТ), приет от Съвета през май 2024 г., се въвеждат нови и по-строги правила, които ще хармонизират и засилят борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма в ЕС. С **Директивата относно възстановяването и конфискацията на активи**¹⁵ се гарантира, че финансовите разследвания се започват систематично успоредно с наказателните разследвания, и се въвежда конфискация на богатство с неизяснен произход, свързано с престъпно поведение. С нея също така се осигурява тясно сътрудничество между службите за отнемане на активи и Европол. С директивата също така ще се гарантира, че службите за отнемане на активи имат пряк достъп до мрежовото приложение за защитен обмен на информация (SIENA). Други приложими инструменти в тази област са например **Директивата относно достъпа на компетентните органи до централизираните регистри на банковите сметки**¹⁶, която беше изменена през 2024 г., за да се гарантира, че националните правоприлагащи органи имат достъп до централизираните регистри на банковите сметки чрез единната точка за достъп, и **Директивата за европейската заповед за разследване (ЕЗР)**, която съдържа разпоредби за получаване на доказателства, свързани с банкови сметки, банкови трансакции и други финансови сметки.

Въз основа на правната рамка, създадена с пакета за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, публично-частното партньорство на Европол в областта на финансовото разузнаване (EFIPPP) изготви **практическо ръководство за оперативното сътрудничество между разследващите органи и финансовите институции**¹⁷. Въпросното ръководство предоставя практически насоки на правоприлагащите органи и финансовите институции при оформянето на тяхното сътрудничество.

ЕМРАСТ продължава да бъде ключов механизъм за сътрудничество при провеждането на финансови разследвания. Финансовите средства от престъпна дейност, изпирането на пари и отнемането на активи са интегрирани в една от общите хоризонтални стратегически цели, което гарантира, че тези аспекти са застъпени в почти всички оперативни планове за действие и са дали значителни резултати. Това положение ще бъде запазено в рамките на новия цикъл на ЕМРАСТ за периода 2026—2029 г.

¹⁵ Директива (ЕС) 2024/1260 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 г. относно възстановяването и конфискацията на активи (ОВ L, 2024/1260, 2.5.2024 г.).

¹⁶ Директива (ЕС) 2024/1654 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за изменение на Директива (ЕС) 2019/1153 по отношение на достъпа на компетентните органи до централизираните регистри на банковите сметки чрез системата за взаимосвързаност и техническите мерки за улесняване на използването на записите за сделки (ОВ L, 2024/1694, 19.6.2024 г.).

¹⁷ EFIPPP (2025), EFIPPP Practical Guide for Operational Cooperation between Investigative Authorities and Financial Institutions, Publication Office of the European Union, Luxembourg. (Практическо ръководство за оперативното сътрудничество между разследващите органи и финансовите институции, Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург.)

Евроюст създаде **съдебна фокус група по въпросите на изпирането на пари и отнемането на активи**, която се състои от прокурори или съдии, формиращи мултидисциплинарен център от национални експерти, участващи в разследването и наказателното преследване на изпирането на пари и отнемането на активи, и ще има полезни взаимодействия с други партньори, включително Комисията, Европол, ОБИП, Европейската прокуратура и ЕЈОСН. Основната цел на тази група е да се подобри трансграничното съдебно сътрудничество по оперативни дела чрез засилване на националното сътрудничество между прокурорите, съдиите, правоприлагащите органи, експертите по криптовалути, счетоводителите, службите за възстановяване на активи, службите за управление на активи и службите за финансово разузнаване.

Действие 7: Улесняване на цифровите разследвания

Целта на това действие беше да се определят възможни решения за достъп на правоприлагащите органи до данни въз основа на препоръките на Групата на високо равнище относно достъпа до данни за целите на ефективното правоприлагане, изготвени през май 2024 г. Процесът в рамките на Групата на високо равнище, приключи с изготвянето на **заключителен доклад**¹⁸ от групата, който беше разгледан на пленарното заседание през ноември 2024 г.

През декември 2024 г. **Съветът одобри заключенията относно достъпа до данни за целите на ефективното правоприлагане**¹⁹, като прикани институциите, органите и агенциите на ЕС и държавите членки да вземат предвид ценния принос на **групата на високо равнище относно достъпа до данни за целите на ефективното правоприлагане** при разработването и изпълнението на конкретни действия. Освен това Съветът прикани Комисията да представи до второто тримесечие на 2025 г. пътна карта за прилагането на съответните мерки. През май 2025 г. COSI проведе обсъждане относно достъпа до данни²⁰ при подготовката за предвидения обмен на мнения на заседанието на Съвета по ПВР през юни 2025 г.

Съобщението на Комисията относно пътна карта за гарантиране на законосъобразен и ефективен достъп до данни беше прието на 24 юни 2025 г. и представено на неформалната среща на COSI в Копенхаген през юли 2025 г. За да се улесни изпълнението на пътната карта и други мерки, определени като приоритетни от държавите членки, за заседанието на COSI на 18 септември 2025 г. беше изготвен обзор на дейностите. Съветът по правосъдие и вътрешни работи беше информиран за актуалното състояние през октомври 2025 г.

¹⁸ 15941/24.

¹⁹ 16448/24.

²⁰ 8453/25 + ADD1

В работата по достъпа до данни участваха различни подготвителни органи на Съвета. В работна група „Сътрудничество по наказателноправни въпроси“ (COPEN) се проведе обсъждане относно съхраняването на данни, обмен на мнения относно сертифицирането на експерти по цифрова криминалистика в рамките на LEWP-P и относно дейностите за повишаване на осведомеността и комуникационните дейности в групата за подкрепа на COSI. На 18 ноември 2025 г. COSI обсъди аспектите на стандартизацията, а на 25 ноември 2025 г. CATS разгледа темата за законното прихващане.

Съветът по правосъдие и вътрешни работи ще бъде информиран за актуалното състояние на работата по достъпа до данни за целите на ефективното правоприлагане в края на мандата на датското председателство чрез информационна бележка, обхващаща дейностите, извършени в рамките на структурите на Съвета.

Действие 8: Отключване на потенциала на сигналите в Шенгенската информационна система

Целта на това действие беше да се използват пълноценно наличните в ШИС инструменти за борба с тежката и организираната престъпност. **Прилагането на преработената ШИС** беше предмет на това действие. На заседанието на работна група „Обмен на информация в областта на ПВР“ (IXIM) през септември 2024 г. делегациите имаха възможност да споделят опита си и най-добрите си практики, свързани с новите възможности. Обсъжданията бяха проведени въз основа на презентация на Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA) относно статистиката и развитието след влизането в сила на преработените разпоредби през март 2023 г., на представена от Европейската комисия актуална информация за планираните дейности и изложения за националните практики. По-късно, на заседанието на IXIM през март 2025 г., Комисията представи бъдещите действия във връзка с Шенгенската информационна система, а на заседанието на IXIM през октомври 2025 г. бяха засегнати допълнителни аспекти на възможното бъдеще на системата.

Бяха организирани и няколко обмена на мнения относно **специфични видове сигнали в ШИС**. На заседанието на IXIM през ноември 2024 г. председателството организира дискусия в продължение на положените преди това усилия за по-широко използване на сигналите, предвидени в член 36 от Регламента за Шенгенската информационна система (2018/1862), и по-специално задълбочените проверки. На заседанието на IXIM през декември 2024 г. председателството организира дискусия, посветена на управлението на сигналите в ШИС относно огнестрелните оръжия, с особен акцент върху качеството на данните и оперативната ефективност.

Бяха проведени и дискусии относно **сътрудничеството с Европол**. На заседанието на IXIM през февруари 2025 г. председателството започна да събира мненията на държавите членки по няколко аспекта, свързани със споделянето на свързани с тероризма съответствия с Европол. Резултатите бяха представени на заседанието на IXIM през март 2025 г. Съобщаването на съответствия на Европол беше обсъдено от практическа гледна точка на заседанията на IXIM през март и май 2025 г.

Действие 9: Към по-стабилна правна рамка за борба с организираната престъпност

Наличието на ефективна правна рамка на ЕС е от съществено значение, за да се предоставят на правоприлагащите и съдебните органи необходимите инструменти за борба с организираната престъпност. Съветът изготви **мандат (въпросник) за 11-ия кръг от взаимни оценки** ²¹, който ще бъде посветен на борбата с трафика на наркотици. Основната цел на 11-ия кръг е да се разгледат **оперативните и правните предизвикателства, пред които са изправени съдебните и правоприлагащите органи, когато противодействат на трансграничния трафик на наркотици, както и да се определят областите, в които е необходимо подобрение**. 11-ият кръг от взаимни оценки, посветен на борбата с незаконния трафик на наркотици в ЕС, се провежда понастоящем. Посещенията на място в държавите членки започнаха през март 2025 г. и ще продължат до април 2026 г. Към ноември 2025 г. вече са проведени петнадесет оценки на място. Докладите за Дания²² и Кипър²³ вече бяха одобрени от COPEN, а с напредването на оценките ще бъдат одобрявани периодично допълнителни доклади за държавите. Очаква се окончателният доклад да бъде завършен през втората половина на 2026 г.

Освен това бяха положени усилия за повишаване на **устойчивостта и стабилността на правосъдните системи срещу престъпни организации** чрез по-добро разбиране на заплахите и обмен на най-добри практики. **През март 2024 г. в контекста на диалога на Съвета относно принципите на правната държава** се проведе обмен на мнения относно устойчивостта и стабилността на правосъдните системи срещу организираната престъпност, който допринесе за повишаване на осведомеността.

²¹ Механизмът за взаимна оценка беше създаден със Съвместно действие 97/827/ПВР и има за цел „партньорска“ оценка на прилагането и изпълнението на национално равнище на актове и инструменти на Съюза и други международни актове и инструменти по наказателноправни въпроси, на произтичащото от това законодателство и практики на национално равнище и на действията за международно сътрудничество в борбата с организираната престъпност в държавите членки. Всеки кръг от взаимни оценки е посветен на конкретна тема.

²² 9428/25.

²³ 13074/25 REV1

Що се отнася до бъдещото **преразглеждане на Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета** от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност, понастоящем Комисията работи по подготвителни дейности, включително оценка на съществуващата правна уредба и консултации с държавите членки и съответните заинтересовани страни. Целта е да се модернизира и рационализира подходът на ЕС за борба с организираната престъпност, като се гарантира, че правната уредба отразява настоящите престъпни тенденции и подкрепя ефективното трансгранично сътрудничество. Очаква се предложението за нови правила относно организираната престъпност да бъде представено през 2026 г.

Както беше обявено в пътната карта в рамките на това действие, понастоящем Комисията, с помощта на външен изпълнител, извършва оценка на Рамково решение 2004/757/ПВР на Съвета за установяване на минималните разпоредби относно съставните елементи на наказуемите деяния и прилаганите наказания в областта на трафика на наркотици. Целта на оценката е да се анализират ефективността, ефикасността, целесъобразността, съгласуваността и добавената стойност от ЕС на този елемент от наказателното право на ЕС. Комисията планира да публикува резултатите от оценката през второто тримесечие на 2026 г.

Действие 10: Предотвратяване на организирани престъпни дейности чрез административни мерки

Докладът на Европол²⁴ показва, че 86% от престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплаха, използват законни стопански структури. Ето защо е изключително важно административните органи да осъзнават значимата роля, която могат да играят в борбата с организираната престъпност.

²⁴ Европол (2024), Decoding the EU's most threatening criminal networks (Установяване на представляващите най-голяма заплаха престъпни мрежи в ЕС), Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург.

Тази тема беше обсъдена на **неформалното заседание на министрите по ПВР през януари 2024 г. Европейската мрежа по въпросите на административния подход (ENAA)** проучи допълнително практическото прилагане на административния подход и възможностите за трансграничен обмен на информация с цел предприемане на административни или превантивни мерки за предотвратяване на проникването на престъпни организации в законната икономика. В този контекст ENAA публикува **ръководство на тема „Как да започнем да прилагаме административния подход“**²⁵. Административният подход беше обсъден и на **Европейската конференция за превенция на престъпността** „Ефективно предотвратяване на организираната престъпност в ЕС“ през април 2024 г. в Талин. На заседанието на COSI през април 2024 г. делегациите постигнаха съгласие да извършат **картографиране** на наличните възможности съгласно съществуващите правни основания за трансграничен обмен на информация за административни цели и приканиха Комисията да **разгледа възможността за предлагане на ново законодателство**. На 17 и 18 декември 2025 г. Комисията ще организира среща с държавите членки и агенциите и органите на ЕС, както и с имащите отношение мрежи на ЕС, включително ENAA, за обмен на най-добри практики и предоставяне на практически насоки за начините, по които да се предприемат административни действия срещу организираната престъпност, и така да се реализират действията, обявени в пътната карта.

Докладът на Европол относно злоупотребата със законни стопански структури²⁶ беше представен на COSI през ноември 2024 г., и в него отново беше подчертано значението на по-нататъшното използване на административния подход като важна мярка за противодействие в борбата с тежката и организираната престъпност. Допълнителни дейности са изготвянето, в рамките на **ЕМРАСТ**, на **наръчник за административни мерки** за борба с новите синтетични наркотици, който ще бъде представен в края на 2025 г. **На официалното заседание на равнище висши служители между ЕС и Западните Балкани на 16 април 2024 г.** пред партньорите от Западните Балкани беше представен белгийският национален опит относно административния подход.

През юни 2025 г. Съветът прие заключенията относно укрепването на ЕМРАСТ и относно приоритетите на ЕС в борбата с престъпността за следващия **цикъл на ЕМРАСТ за периода 2026 – 2029 г.**

²⁵ ENAA (2023 г.). How to get started with the administrative approach (Как да започнем да прилагаме административния подход). Брюксел: ENAA.

²⁶ Европол 2024 г., Leveraging legitimacy: How the EU’s most threatening criminal networks abuse legal business structures („Придаване на легитимност: как престъпните мрежи в ЕС, представляващи най-голяма заплаха, злоупотребяват със законни стопански структури“), Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург.

В цикъла ЕМРАСТ 2026 + прилагането на **административни мерки срещу тежката и организираната престъпност** е ключова допълваща стратегия за предотвратяване и противодействие на злоупотребата със законни стопански структури. В областта на борбата с престъпните мрежи и лица, които представляват най-голяма заплаха, оперативното действие ще се съсредоточи върху **изготвянето на обзор на административните подходи, използвани от държавите членки**, както и върху повишаването на осведомеността относно предимствата от поставянето на акцент върху административния подход и натрупването на експертен опит чрез използване на сътрудничеството със съществуващите мрежи (EUCPN и ENAA) и създаване на нови партньорства и мрежи. Освен това то ще се съсредоточи и върху **определянето на възможни правни основания и оперативни инструменти за обмен на оперативна и административна информация**. Няколко други оперативни действия са свързани с административния подход, включително действие за оценка на заплахата от проникване на мафията, действие за разработване на инструменти за борба с изпирането на пари в областта на недвижимите имоти, както и действие, съсредоточено върху справянето с престъпни групи, които използват алтернативни речни маршрути.

Действие 11: Борба с разпространението на дизайнерски прекурсори

Целта на това действие беше да се повиши ефективността на контрола върху прекурсорите на наркотични вещества и да се ускори съставянето на списъци с вещества.

През май 2025 г. хоризонтална работна група „Наркотици“ постигна съгласие по проект за **заклучения на Съвета относно пакта за справяне с новите заплахи от синтетични наркотици и нови психоактивни вещества в Европейския съюз**²⁷ и те бяха одобрени от Съвета през юни 2025 г. Чрез тези заключения Съветът изтъква необходимостта да се използва „всеобхватна“ разпоредба и приканва Комисията да актуализира законодателната рамка, за да се справи с новите заплахи и възникващите предизвикателства, като например използването на пре-прекурсори и маскирани прекурсори, като се гарантира ефективното наблюдение и предотвратяване на тяхното отклоняване. Съветът набляга още и на необходимостта от засилено сътрудничество със субекти от частния сектор, включително химическите и фармацевтичните дружества, за да се предотврати отклоняването на прекурсори. В заключенията си Съветът насърчава и по-нататъшното сътрудничество с трети държави, като се вземат предвид маршрутите за трафик на синтетични наркотици.

²⁷ 8892/25.

В „ProtectEU: европейска стратегия за вътрешна сигурност“, Комисията посочи, че ще представи законодателно предложение за **преразглеждане на правната уредба относно прекурсорите на наркотични вещества през 2025 г.**, чието публикуване е потвърдено за четвъртото тримесечие на 2025 г.

Борбата с разпространението на дизайнерски прекурсори беше включена и в дискусиите с няколко от **международните партньори на ЕС**, включително като част от провеждания два пъти годишно диалог между **ЕС и САЩ относно наркотиците**, както и по време на годишния диалог между **ЕС и Китай относно наркотиците** и съвместната група за последващи действия между **ЕС и Китай относно прекурсорите**.

Действие 12: Предотвратяване на вербуването на деца и млади хора от престъпните мрежи

Малолетни или непълнолетни лица и млади хора в уязвимо положение все по-често биват вербувани от престъпни мрежи за извършване на престъпни дейности. Целта на разглеждането на тази тема беше да се постигне напредък в борбата с това тревожно явление и да се подчертае необходимостта от инвестиции в политиките за превенция на престъпността.

Темата беше разгледана на **неформалното заседание на министрите по ПВР през януари 2024 г.** и обсъдена на Европейската конференция на високо равнище за превенция на престъпността „Ефективно предотвратяване на организираната престъпност в ЕС“ през април 2024 г. в Талин. **Хоризонтална работна група „Наркотици“** обсъди допълнително тази тема, което допринесе за повишаване на осведомеността на държавите членки по въпроса и показа значението на превантивните мерки, включително инструментариума, публикуван през 2022 г., за предотвратяване на присъединяването на млади хора към престъпни групи, които се занимават с наркотици. По време на дебатите **бяха предложени допълнителни действия**, сред които набелязване на най-добри практики въз основа на доказателства за тяхната ефективност, разработване на по-добър обзор на ситуацията и обмен на данни, както и проучване на възможностите за допълнителни изследвания по тази тема, което беше проследено по време на диалога в областта на научните изследвания в хоризонтална работна група „Наркотици“ през ноември 2025 г. На **неформалното заседание на COSI** през юли 2025 г. беше обсъдено и вербуването онлайн на деца и младежи за извършване на престъпления. На неформалната среща на членовете на Координационния комитет в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси (CATS) през септември 2025 г. беше обсъдено явлението „престъплението като услуга“, със специален акцент върху децата, вербувани за престъпни дейности. През септември 2025 г. **Мрежата на ЕС за превенция на престъпността (ЕМПП)** проведе уебинар относно вербуването на младежи и ефективните политики и инструменти за превенция на престъпността, а през октомври 2025 г. темата беше разгледана и на **2-рото пленарно заседание на EJOEN**. През април 2025 г. беше създадена **оперативната работна група GRIMM**, която е координирана от Европол и има за цел борба с насилието като услуга и вербуването на млади извършители за участие в тежката и организираната престъпност.

Темата за възпрепятстването на престъпните мрежи да вербуват деца и млади хора, включително онлайн, беше обсъдена с международни партньори, включително на **министерския форум ЕС — Западни Балкани** през октомври 2025 г. и **диалога между ЕС и Западните Балкани относно наркотиците** през ноември 2025 г., както и с държавите от Латинска Америка в рамките на **механизма за координация и сътрудничество между ЕС и CELAC в областта на наркотиците**.

Действие 13: Подобряване на обществената безопасност и общественото здраве в областите, засегнати от употребата и продажбата на наркотици и свързаните с наркотици престъпления

В **хоризонтална работна група „Наркотици“** бяха организирани поредица от **тематични дебати** относно подобряването на обществената безопасност и общественото здраве в областите, засегнати от употребата и продажбата на наркотици и свързаната с наркотиците престъпност, включително относно прилагането и бъдещите действия по отношение на **минималните стандарти за качество в областта на намаляването на търсенето на наркотици**, с цел да се определи до каква степен заключенията на Съвета са приложени от държавите членки, Европейската комисия и EUDA, какви са били или все още са добрите и лошите практики или пречките пред тяхното прилагане, ако има такива, и накрая, какви са възможните траектории за по-нататъшното разработване, прилагане или оценка на минималните стандарти на ЕС за качество при намаляването на търсенето на наркотици. В хоризонтална работна група „Наркотици“ беше проведена и дискусията относно последиците за общественото здраве и превантивните мерки, свързани със **синтетичните катинони** в ЕС.

Беше проведен и тематичен дебат относно **превенцията на престъпността**, с особен акцент върху стратегиите за намаляване на насилието и свързаната с пазара на наркотици престъпност, както и тематична дискусията относно минималните стандарти за качество и **европейските стандарти за качество при превенцията на наркотиците**. Хоризонталната работна група „Наркотици“ обсъди и изпълнението на Европейската учебна програма за превенция (EUPC), като акцентира върху необходимостта от всеобхватни програми за обучение, предназначени да подкрепят специалистите, участващи в направляването на превенцията, и политиките на регионално и местно равнище за прилагане на основани на факти интервенции за превенция. Въз основа на резултатите от тематичните дебати бяха предложени конкретни действия, които по-специално открояват значението на това да се насърчават основани на факти политики и инструменти, обменът на най-добри практики за намаляване на риска от участие в престъпления, подобряването на прилагането на стандартите за качество и по-нататъшното повишаване на осведомеността относно значението и необходимостта от стандарти за качество в областта при превенцията на наркотиците. В **рамките на диалога в областта на научните изследвания** в хоризонтална работна група „Наркотици“ бяха разгледани и проекти за намаляване на търсенето на наркотици, както и тематичен дебат относно предотвратяването на смъртните случаи поради свръхдоза. И накрая, бяха организирани тематични дискусии относно стратегическите приоритети за справяне със свързаните с наркотиците вреди, които да бъдат включени в подготовката на **новата стратегическа рамка на ЕС в областта на наркотиците**.

Действие 14: Засилване на подкрепата за операциите за борба с трафика на наркотици в Западна Африка

Западна Африка придобива все по-голямо значение за световната търговия с кокаин, тъй като тя все повече се превръща в **точка за трансбордиране** на кокаин, предназначен за Европа. Някои от най-опасните и сложни организирани престъпни групи в света, установени в Западните Балкани, но също така и мащабни участници на пазарите на наркотици в цяла Европа и Латинска Америка, се разраснаха отвъд своите традиционни територии и в двата края на веригата на доставки на кокаин и започнаха да оперират в Западна Африка. Целта на това действие е координирани действия за прекъсване на този маршрут за доставка на наркотици.

Нарастващият проблем с трафика на наркотици през Западна Африка беше обсъден с някои от международните партньори на ЕС, включително по време на **диалога между ЕС и САЩ относно наркотиците и диалога между ЕС и Западните Балкани относно наркотиците** през ноември 2025 г.

Действие 15: Засилване на сътрудничеството на ЕС с държавите от Латинска Америка и Карибския басейн в борбата с организираната престъпност

Като се има предвид глобалният обхват на престъпните мрежи, от съществено значение е да се укрепят партньорствата между ЕС и отделните държави членки с трети държави, особено третите държави по основните маршрути за доставка на наркотици. **Държавите от Латинска Америка и Карибския басейн (ЛАК)** са ключови партньори в това отношение, включително в контекста на **партньорството между ЕС и ЛАК в областта на правосъдието и сигурността**. Няколко председателства работиха за укрепване на двурегионалното сътрудничество с тези държави и многократно поставиха за разглеждане този приоритет на форумите на Съвета. Неотдавнашната **четвърта среща на върха CELAC-ЕС** (9 ноември 2025 г., Санта Марта, Колумбия) потвърди в съвместна декларация ангажимента на двата региона за борба с трафика на наркотици и в по-общ план с транснационалната организирана престъпност. В рамките на тази среща беше стартиран Алиансът между ЕС и ЛАК за сигурност на гражданите с одобрението към момента на 19 държави от ЛАК с цел по-нататъшно задълбочаване и разширяване на това сътрудничество чрез подход, обхващащ всички равнища на управление и цялото общество.

Що се отнася до сътрудничеството с държавите от Латинска Америка и Карибския басейн, в рамките на **механизма за координация и сътрудничество между ЕС и CELAC в областта на наркотиците** важен етап бележи **споразумението относно декларацията от Ла Пас**²⁸, постигнато на 22 февруари 2024 г. на **срещата на високо равнище** на механизма. В декларацията от Ла Пас се определят 5 приоритета за това сътрудничество за следващите 5 години. Съпредседателствата на механизма работиха съвместно по изпълнението на Декларацията от Ла Пас на механизма. През есента на 2024 г. и 2025 г. бяха организирани няколко заседания на техническия комитет ЕС-CELAC с участието на ръководителите на националните агенции по наркотиците от региона на CELAC. През май 2025 г. във Варшава (Полша) се проведе XXV-та среща на високо равнище на **механизма за координация и сътрудничество в областта на наркотиците между ЕС и CELAC**, като беше одобрен новият набор от краткосрочни цели за периода от май 2025 г. до следващата среща на високо равнище през 2026 г. Специализираните диалози по въпросите на наркотиците също допринасят за двурегионалното сътрудничество, например **диалогът ЕС—Бразилия по въпросите на наркотиците**, **диалогът ЕС—Колумбия по въпросите на наркотиците** и **диалогът ЕС—Еквадор по въпросите на вътрешната сигурност**, и така потвърждават необходимостта от по-тясно сътрудничество, включително по отношение на обмяна на информация и най-добри практики.

В контекста на сътрудничеството на ЕС с Латиноамериканския комитет по вътрешна сигурност (CLASI) през май 2024 г. се проведе **първата среща между ЕС и CLASI на равнище „висши служители“**. През ноември 2024 г. се проведе **институционална среща между ЕС и CLASI** за подготовка на срещата между ЕС и CLASI на равнище „министри“, която се проведе в Брюксел през март 2025 г. и по време на която бяха договорени нова съвместна декларация на министрите²⁹ и пътна карта за изпълнение на приоритетите за оперативно сътрудничество за периода 2025—2026 г. На 19 ноември 2025 г. се проведе среща на висшите служители от ЕС и CLASI. Като последващо действие във връзка с пътната карта за оперативно сътрудничество с CLASI отговарящите за приоритетите в борбата с престъпността и оперативните планове за действие в областта на трафика на хора, наркотици и огнестрелни оръжия от ЕС (EMPACT) и CLASI проведоха среща под формата на семинар в Мадрид (Испания) през октомври 2025 г. Тя беше организирана и домакинствата по линия на програмата EL PACCTO 2.0 с цел проучване на полезните взаимодействия и координиране на евентуални съвместни действия. Тези три приоритета в борбата с престъпността бяха приети през 2025 г. от CLASI за първи път от създаването му. ОПД на EMPACT за периода 2026—2027 г. бяха одобрени от COSI на 18 ноември 2025 г.

²⁸ ST 6914/24.

²⁹ 6403/25.

Успоредно с това, през май 2024 г. председателството на ниво CATS беше домакин на първата среща на равнище „висши служители“ между ЕС и Латинска Америка по въпросите на съдебното сътрудничество. Целта е да се премине към структуриран периодичен диалог между двата региона относно политиката в областта на наказателното правосъдие.

На 5 март 2025 г. ЕС подписа **международно споразумение с Бразилия**, което позволява обмена на лични и нелични данни между Европол и Федералната полиция на Бразилия за борба с тежката престъпност и тероризма. Споразумението бе сключено на 29 септември 2025 г. **Подобно споразумение с Еквадор** беше подписано на 24 септември 2025 г. Понастоящем ЕС води преговори за подобни споразумения с Боливия, Перу и Мексико.

Освен това четиринадесет членове на CLASI подписаха **договора за AMERIPOL** на 9 ноември 2023 г., като Перу се присъедини съвсем наскоро. Еквадор беше първата държава, ратифицирала договора за AMERIPOL, който ще влезе в сила, след като бъде ратифициран от най-малко 5 подписали го страни. Това би дало възможност на AMERIPOL да встъпи в работна договореност с Европол, предвид факта, че латиноамериканската агенция вече е определена като приоритетен партньор. Освен това ЕС води преговори по международни споразумения с Колумбия, Аржентина и Бразилия, които да дадат възможност за обмен на лични данни с Евроюст. В края на май 2025 г. Европейската прокуратура подписа **работно споразумение с Ибероамериканската асоциация на прокурорите (AIAMP)** за засилване на стратегическото им сътрудничество, както и двустранни споразумения с прокуратурите на Аржентина, Бразилия, Коста Рика, Панама, Парагвай и Перу, с подкрепата на EL PACSTO 2.0 — програмата на ЕС за сътрудничество, насочена към укрепване на партньорството между ЕС и ЛАК в областта на правосъдието и сигурността с цел борба с транснационалната организирана престъпност.

Действие 16: Изграждане на съюзи за преодоляване на заплахите от синтетични наркотици

Поради **нарастването на производството, разпространението и изземването на синтетични опиоиди** в Европа целта на това действие беше да се повиши осведомеността и готовността за противодействие на заплахата, която представляват синтетичните наркотици.

В хоризонтална работна група „Наркотици“ бяха организирани **тематични дебати** относно **синтетичните опиоиди, както и относно синтетичните катиони**, с цел обмен на информация относно най-новите тенденции и споделяне на най-добри практики. Въз основа на резултатите от тематичните дебати бяха предложени конкретни действия за пътя напред, които включват необходимостта от наблюдение на пазара на наркотици чрез засилване на обмена на информация относно откриването на синтетични опиоиди и демонтирани лаборатории, за да се гарантира адекватен здравен отговор на потенциалното разпространение на синтетични опиоиди, преодоляване на регулаторните пропуски, инвестиране в способности за правоприлагане и укрепване на трансграничното сътрудничество в рамките на ЕС. Бяха разгледани и възможни решения на основните социални и икономически фактори, които допринасят за употребата на вещества, чрез насърчаване на предоставянето на достъпни услуги в областта на психичното здраве, създаване на безопасни места за отдих и разширяване на достъпа до услуги за намаляване на вредите. Наред с това, връзката между производството на синтетични наркотици и престъпленията против околната среда бе обсъдена в COSI на 18 септември 2024 г.

Заплахата, която представляват синтетичните опиоиди, е предмет и на **оперативния план за действие на ЕМРАСТ относно синтетичните наркотици и новите психоактивни вещества** за периода 2024 – 2025 г. Следва да се отбележи, че отговорният фактор на този оперативен план за действие ръководи едно оперативно действие, специално създадено за сътрудничество с органите на САЩ и други държави под егидата на Световната коалиция.

Въпросът за синтетичните наркотици беше обсъден и с **международни партньори** поради глобалния характер на предизвикателствата, свързани с наркотиците. По-специално въпросът за противодействието на заплахите от синтетични наркотици беше повдигнат двустранно със САЩ, а именно на няколко **министерски срещи между ЕС и САЩ** по въпросите на правосъдието и вътрешните работи, на няколко **диалога между ЕС и САЩ по въпросите на наркотиците**, както и на **срещи на висши служители от ЕС и САЩ**. ЕС и неговите държави членки също така дадоха принос за Световната коалиция за противодействие на заплахите от синтетични наркотици. Въпроси, свързани със синтетичните наркотици и прекурсорите, бяха разгледани и по време на техническия обмен с Китай през октомври и ноември 2024 г., последвал третия диалог между **ЕС и Китай по въпросите наркотиците**, проведен през април 2024 г., както и по време на заседанието на четвъртия диалог между ЕС и Китай относно наркотиците и на **съвместната група за последващи действия относно прекурсорите**, проведени едно след друго в Пекин през септември 2025 г. Положението със синтетичните наркотици както в ЕС, така и в региона на Западните Балкани, беше тема на **диалога ЕС – Западни Балкани по въпросите на наркотиците**, проведен в Брюксел през ноември 2024 г. Въпросът за синтетичните наркотици беше обсъден и с **държавите от Централна Азия** през април 2025 г.

Наред с това, въз основа на Европейския пакт за борба със синтетичните наркотици от 2011 г.³⁰, през юни 2025 г. Съветът по правосъдие и вътрешни работи одобри **проекта за заключения на Съвета относно пакта за справяне с новите заплахи от синтетични наркотици и нови психоактивни вещества в Европейския съюз**³¹, в отговор на променящата се обстановка по отношение синтетичните наркотици, особено във връзка с нарастващото производство на катинони и трафика. В заключенията се изтъква по-специално необходимостта от по-нататъшно разработване на специализирани програми за обучение на служителите на правоприлагащите органи в областта на откриването, разбиването и безопасното боравене с лаборатории за синтетични наркотици, засилване на сътрудничеството между държавите членки и международните партньори и увеличаване на усилията за проследяване, замразяване и конфискация на облиги от престъпна дейност.

Освен това Полша внесе от името на ЕС **резолюция относно безопасността на служителите при демонтирането на лаборатории за синтетични опиоиди**, която беше приета по време на 68-ата сесия на Комисията за упойващите вещества през март 2025 г.

Действие 17: Укрепване на правоприлагането и съдебното сътрудничество с приоритетни трети държави

Повечето от представляващите най-голяма заплаха престъпни мрежи имат обхват, който се простира отвъд границите на ЕС. За да се гарантира, че задържаните престъпници биват екстрадирани, наказателно преследвани и осъждани, и че активите, придобити от престъпна дейност извън ЕС, се възстановяват, съществува критична необходимост от ефективно съдебно сътрудничество с държави извън ЕС.

Темата за засилване на съдебното сътрудничество с приоритетни трети държави беше обсъдена на **неформалното заседание на министрите по ПВП** през януари 2024 г. и впоследствие доразвита в **CATS** и компетентните работни групи през април и май 2024 г. Наред с това, по време на **конференцията по наказателно право** през април 2024 г., практикуващи специалисти обсъдиха различни мерки за укрепване на съдебното сътрудничество с трети държави.

³⁰ 15544/11.

³¹ 8892/25.

На своето заседание през юни 2024 г. Съветът одобри **заклучения на Съвета относно засилването на съдебното сътрудничество с трети държави в борбата с организираната престъпност**³². Публикуваната неотдавна **стратегия на Евроюст за сътрудничество с международните партньори за периода 2024 – 2027 г.** представлява важен подготвителен труд в това отношение. При обсъжданията в работна група **COPEX** през първата половина на 2025 г. бяха разгледани пилотни проекти и следващите стъпки за набора от мерки, изложени в заключенията на Съвета, включително обмен на най-добри практики, командироване на магистрати за връзка и насърчаване на присъединяването към конвенциите на Съвета на Европа. Бяха отчетени конкретните действия, предприети от Евроюст в различни региони, между които Западните Балкани, Средиземноморието и Латинска Америка. Бяха изтъкнати и текущи и планирани инициативи, включително диалози на високо равнище.

През септември 2025 г. **експертната група на Европейската съдебна мрежа по въпросите на сътрудничеството с държави извън ЕС** проведе **своето учредително заседание**, с акцент върху заключенията на Съвета относно сътрудничеството с трети държави и определи работната методология на групата. През септември 2025 г. **работна група COPEX (Общи въпроси)** продължи обсъжданията относно изпълнението на заключенията на Съвета, включително поканата към Комисията да изготви информационен пакет за приоритетна държава, както и обсъжданията относно преговорите за споразумения между ЕС и редица трети държави за сътрудничество с Евроюст, включително разглеждането на временните споразумения на техническо равнище и актуалното състояние по други преговори. През ноември 2025 г. CATS обсъди начините за укрепване на съдебното сътрудничество с трети държави, по-конкретно от Латинска Америка.

През ноември 2025 г. Европейската съдебна мрежа (EJN) създаде **експертна група на звената за контакт по EJN, работещи в специфичната област на съдебното сътрудничество с държави извън ЕС**, която е насочена най-вече върху набелязване на най-добрите практики и предизвикателствата, установени от звената за контакт в сътрудничеството им с държави извън ЕС. По време на **второто пленарно заседание на EJOCS** беше направено представяне на резултатите от **регионалната среща на EJOCS и EL PACCSO**, последвано от обсъждане на опита и практиките в областта на съдебното сътрудничество с трети държави.

³² ST 11333/24.

Този въпрос беше тема и на диалозите с международни партньори, включително по време на **срещата на висшите служители от ЕС и САЩ** по въпросите на правосъдието и вътрешните работи през октомври 2024 г. и по време на **министерския форум ЕС — Западни Балкани** по въпросите на правосъдието и вътрешните работи през октомври 2025 г., на който ЕС и партньорите от Западните Балкани обсъдиха начините за укрепване на съдебното сътрудничество за борба с корупцията и трансграничната организирана престъпност и успоредно с това за улесняване на обмена на информация и доказателства от значение.

Заклучение

Съветът се приканва да вземе под внимание напредъка, очертан в настоящия доклад, и да отчете, че трайният ангажимент на ЕС и неговите държави членки е от съществено значение за постигането на по-нататъшен осезаем напредък в разбиването на мрежите за трафик на наркотици на тежката организирана престъпност и предотвратяването на допълнителни вреди, свързани с наркотиците, за гражданите на ЕС и обществото като цяло. В контекста на оценката на настоящата стратегия и план за действие на ЕС за борба с наркотиците (2021—2025 г.) тройката председателства — полското, датското и предстоящото кипърско председателство, в координация с Комисията, изготвиха работен план за процеса по съвместно изготвяне от Съвета и Комисията на новата стратегическа рамка на ЕС за борба с наркотиците, със специални тематични обсъждания в хоризонтална работна група „Наркотици“ относно цялостната структура на бъдещата стратегия за борба с наркотиците и нейните възлови елементи. Въз основа на тези обсъждания и писмените становища на делегациите се очаква на 3 декември 2025 г. Комисията да публикува съобщенията си относно новата стратегия на ЕС за борба с наркотиците и плана за действие на ЕС срещу трафика на наркотици, които да бъдат представени на Съвета за разглеждане и набелязване на бъдещите действия.